

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2021-2022

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

ΚΟΜΟΤΗΝΗ 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΛΑΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.....	1-14
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ - ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	15-26
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.....	27-44

ΚΛΑΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΚΦΙ 501
ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ Ι

ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΦΙ501	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ 2021-2022
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ Ι – ΟΒΙΔΙΟΣ, <i>HEROIDES</i>		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/KOM04143/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι η λεπτομερής μελέτη των *Ηρωίδων* του Οβιδίου, ενός από τα πιο σημαντικά έργα της λατινικής, αλλά και της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας ευρύτερα. Οι φοιτητές/τριες θα γνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός αποκλειστικά ρωμαϊκού λογοτεχνικού είδους, όπως η ρωμαϊκή ερωτική ελεγεία, και ταυτόχρονα θα μελετήσουν την καινοτόμο συμβολή του Οβιδίου στην ανανέωση και τον εμπλουτισμό του είδους μέσω των *Ηρωίδων* του. Εκτός από τη λεπτομερή μελέτη (γλωσσική, υφολογική, δομική, ιδεολογική) του έργου θα επιχειρηθεί μια έμφυλη ανάγνωση της συλλογής, μέσα από την πραγμάτευση θεμάτων, όπως: ο «γυναικείος» λόγος και η «γυναικεία» οπτική στις *Ηρωίδες*, ο διαμεσολαβητικός (εκδοτικός, μεταφραστικός και ερμηνευτικός) ρόλος του ποιητή στη συλλογή, καθώς και η «γυναικεία» ανατροπή του (ανδρικού) λογοτεχνικού κανόνα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοούν και αξιοποιούν τις αρχές, τις μεθόδους και τους στόχους της κλασικής φιλολογίας και της θεωρίας της λογοτεχνίας, ιδίως της φεμινιστικής.
- Αναπτύσσουν μεταγνωστική δεξιότητα ως απόρροια της εξοικείωσης με απλούς ή πιο σύνθετους μορφοσυντακτικούς μετασχηματισμούς της Λατινικής (*κριτικός γλωσσικός γραμματισμός*).
- Διδάσκουν τα αντίστοιχα φαινόμενα στην τάξη, εφόσον προβλέπεται από τα Πρόγραμμα Σπουδών των Λατινικών στο Λύκειο.
- Να είναι εξοικειωμένοι με ένα βασικό λεξιλόγιο της λατινικής γλώσσας.
- Γνωρίζουν τα ειδολογικά χαρακτηριστικά της ρωμαϊκής ερωτικής ελεγείας.
- Γνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ποίησης/του έργου του Οβιδίου.
- Προχωρούν στην εξοικείωση με βασικές παραμέτρους της λατινικής γραμματείας μέσα από τη διακειμενική προσέγγιση, με τη μελέτη παράλληλων κειμένων (*κριτικός γλωσσικός γραμματισμός*).
- Καλλιεργούν ψηφιακές δεξιότητες που παρέχει η ανάπτυξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) με την εύστοχη αναζήτηση και λειτουργική διαχείριση της σχετικής με τη λατινική γλώσσα ψηφιακής γνώσης (*ψηφιακός γραμματισμός*).
- Καλλιεργούν την ικανότητα πρόσληψης των ιδεών και αξιών ενός κειμένου της λατινικής γραμματείας και επιτυγχάνουν τη λειτουργική σύγκρισή τους με τις αξίες της σύγχρονης εποχής (*πολιτισμικός γραμματισμός*).
- Αναπτύσσουν την κριτική τους σκέψη μέσα από τη μελέτη της λατινικής γραμματείας και του ρωμαϊκού πολιτισμού και μέσα από την ενίσχυση νοητικών και κριτικών δεξιοτήτων οδηγούνται σε αποφάσεις που στηρίζονται στη λογική, τη μελέτη πιστοποιημένης γνώσης και σε έγκυρες και διασταυρωμένες θέσεις (*κριτικός λειτουργικός γραμματισμός*).
- Κατανοούν τον καθοριστικό ρόλο της γλώσσας στη διαμόρφωση έμφυλων ταυτοτήτων.
- Εντοπίζουν και αναλύουν ζητήματα που σχετίζονται με τις στρατηγικές αναπαράστασης της «πραγματικότητας» (κοινωνικής, λογοτεχνικής) των γυναικών και γενικότερα να μπορούν να πραγματεύονται ζητήματα που έχουν να κάνουν με τον έμφυλο λόγο.
- Διακρίνουν ηθικά ζητήματα στα λογοτεχνικά κείμενα και τα συσχετίζουν με διάφορα πολιτιστικά και ιστορικά πλαίσια (παρελθόντα και σύγχρονα).
- Εντοπίζουν και αναδεικνύουν κριτικά ζητήματα μέσα από λογοτεχνικά κείμενα.
- Διαθέτουν ικανότητα να μαθαίνουν και να επικαιροποιούν τις γνώσεις τους
- Διαβάζουν κείμενα στην Λατινική, να τα μεταφράζουν στη Νέα Ελληνική και να τα ερμηνεύουν.
- Γνωρίζουν βασικές πτυχές της πρόσληψης έργων της κλασικής αρχαιότητας στη σύγχρονη τέχνη.
- Συνειδητοποιούν την αξία του ρωμαϊκού πολιτισμού ως αναπόσπαστου μέρους του κλασικού πολιτισμού και ως κοινής βάσης του σύγχρονου ευρωπαϊκού πολιτισμικού οικοδομήματος.
- Υποστηρίζουν τεκμηριωμένα την προστιθέμενη πνευματική αξία του μορφωτικού-ανθρωπιστικού και ευρύτερα αρχαιογνωστικού χαρακτήρα των έργων της λατινικής γραμματείας.

Γενικές Ικανότητες	
<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	
<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	
<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή: i) Ο Οβίδιος και η εποχή του: ιστορικό και λογοτεχνικό υπόβαθρο. Αυγούστεια λογοτεχνία και (αντι)αυγουστειανισμός   ii) Ρωμαϊκή ερωτική ελεγεία: α) Ελληνι(στι)κό υπόβαθρο και ρωμαϊκή εξέλιξη, β) Βασικά ειδολογικά χαρακτηριστικά και εκπρόσωποι   iii) Οβιδίου βιο-εργογραφικά   2. Οι <i>Heroides</i>:   i) Χρονολόγηση, πατρότητα, δομή (μονές/διπλές, “Gedichtbuch”)   ii) Οι <i>Heroides</i> ως λογοτεχνικό πείραμα/οβιδιακή πρωτοτυπία (<i>ignotum...aliis...opus</i>).   iii) Από την επιστολή στην επιστολογραφία. Η επιστολή ως «υπερ-είδος».   3. i) «Γυναικείος» λόγος και «γυναικεία» οπτική στις <i>Heroides</i>: προϋποθέσεις και ζητούμενα στα πλαίσια μιας έμφυλης ανάγνωσης.   ii) Φεμινιστική κριτική και κλασικές σπουδές.   4-5. Τρωική τριλογία (και ένα prequel!): <i>Her.</i> 1 [Η Πηνελόπη στον Οδυσσέα], <i>Her.</i> 3 [Η Βρισηίδα στον Αχιλλέα], <i>Her.</i> 13 [Η Λαοδάμεια στον Πρωτεσίλαο], <i>Her.</i> 5 [Η Οινώνη στον Πάρη]   6-7. <i>Her.</i> 4 [Η Φαίδρα στον Ιππόλυτο]. Διακειμενική συν-ανάγνωση με τον <i>Ιππόλυτο</i> του Ευριπίδη.   8. Παρακολούθηση κινηματογραφικής ταινίας <i>Φαίδρα</i> (1962, σκην. Ζυλ Ντασέν).   9-11. Προφορική παρουσίαση εργασιών.   12. <i>Her.</i> 15 [Η Σαπφώ στον Φάωνα].   13. Επαναληπτικό μάθημα, αυτοαξιολόγηση.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο Εξ αποστάσεως (εφόσον αυτό υπαγορευθεί από τις ισχύουσες υγειονομικές συνθήκες)	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Διδασκαλία με χρήση ppt Χρήση διαδικτύου Προβολή οπτικοακουστικού υλικού (ταινίας) Διαδραστικό υλικό, ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω e-class Επικοινωνία μέσω e-mail.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Παρακολούθηση διαλέξεων	30
	Μελέτη και προετοιμασία για προφορική παρουσίαση	55
	Προετοιμασία και παρακολούθηση κινηματογραφικής ταινίας	4
	Μελέτη βιβλιογραφίας και προετοιμασία για την τελική εξέταση	160
	Τελική εξέταση	1
	Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα, 25x10)	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία,</i>	Διαμορφωτική: - Συμμετοχή στις παραδόσεις (20%) - Προφορική παρουσίαση εργασίας (20%) - Προφορική εξέταση (60%)	

Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βαϊτόπουλος, Β., Μιχαλόπουλος, Α.Ν. & Μιχαλόπουλος, Χ.Ν. (2021). *Οβίδιος, Ηρωίδες 1-15*, Gutenberg.
- Barchiesi, A. (1992). *Epistulae Heroidum 1-3*, Florence.
- _____ (1993). "Future Reflexive: Two Modes of Allusion and Ovid's *Heroides*", *HSCP* 95: 333-65 (= now in Barchiesi (2001), 105- 27).
- Casali, S. (ed.) (1995). *P. Ovidii Nasonis, Heroidum Epistula IX-Deianira Herculi*, Florence.
- Desmond, M. (1993). "When Dido Reads Virgil: Gender and Intertextuality in Ovid's *Heroides* 7", *Helios* 20.1: 56-68.
- Dörrie, H. (ed.) (1971). *P. Ovidii Nasonis Epistulae Heroidum* (Texte und Kommentare 6), Berlin and New York.
- Fabre-Serris, J. & Deremetz A. (eds.), *Élégie et épopée dans la poésie ovidienne (Heroides et Amours)*. *En Hommage à Simone Viarre, 15 et 16 mai 1998*, Villeneuve d'Ascq (Nord): Université Charles-de-Gaulle, Lille 3.
- Farrell, J. (1998). "Reading and writing the *Heroides*", *HSCP* 98: 307-38.
- Fulkerson, L. (2005). *The Ovidian Heroine as Author. Reading, Writing, and Community in the Heroides*, Cambridge.
- Jacobson, H. (1974). *Ovid's Heroides*, Princeton.
- Kennedy, D. F. (1984). "The epistolary mode and the first of Ovid's *Heroides*", *CQ* 34: 413-22.
- _____ (2010). «Επιστολικότητα: οι *Heroides*» στο P. Hardie (εκδ.) *Οβίδιος. The Cambridge Companion*, μτφρ-επιμ. Α.Ν. Μιχαλόπουλος και Χ.Ν. Μιχαλόπουλος, Αθήνα: 309-330.
- Kenney, E. J. (1996). *Ovid: Heroides XVI-XXI*, Cambridge.
- Knox, P. E. (1995). *Ovid Heroides. Select Epistles*, Cambridge: Cambridge University Press.
- _____ (2002). "The *Heroides*: Elegiac Voices" in B.W. Boyd (ed.), *The Brill's Companion to Ovid*, Leiden, Boston and Cologne: 117-39.
- Lindheim, S. H. (2000). "Omnia vincit amor: Or, Why Oenone Should Have Known It Would Never Work Out (*Eclogue* 10 and *Heroides* 5)", *MD* 44: 83-101.
- Michalopoulos, A.N. (2006). *Ovid Heroides 16 and 17: Introduction, Text and Commentary* (ARCA 47), Cambridge.
- _____ (2014). *Οβίδιος Ηρωίδες 20-21: Ακόντιος και Κυδίππη. Εισαγωγή, Κείμενο, Μετάφραση, Σχόλια*, Αθήνα.
- Michalopoulos, C.N. (2006). *Ovid's Heroides 4 and 8: a commentary with introduction*, PhD Diss.
- _____ (2015). 'Writing and dying in Ovid's *Heroides*: a Cixousean reading' in G. Xenis (ed.) *Literature, Scholarship, Philosophy, and History: Classical Studies in Memory of Ioannis Taifacos*, 97-106, Stuttgart, 2015: Franz Steiner Verlag.
- Palmer, A. & Purser, L. C. (eds.) (2005). *Ovid: Heroides*, with new introduction by D. F. Kennedy, vol. I. Introduction, Text and Greek Translation by Maximus Planudes, vol.II. Commentary, Exeter: Bristol Phoenix Press.
- Rosati, G. (1989). *Publio Ovidio Nasone. Lettere di eroine, introduzione, traduzione e note di G. Rosati*, Milan.
- _____ (1992). "L' elegia al femminile: le *Heroides* di Ovidio (e altre heroides)", *MD* 29: 71-94.
- Sharrock, A. R. (2002). "Gender and sexuality" in P.Hardie (ed.) *The Cambridge Companion to Ovid*, 95-107, Cambridge: 95-107 [= (2010). «Φύλο και σεξουαλικότητα» στο P. Hardie (εκδ.) *Οβίδιος. The Cambridge Companion*, μτφρ-επιμ. Α.Ν. Μιχαλόπουλος και Χ.Ν. Μιχαλόπουλος, Αθήνα: 137-155].
- Smith, R.A. (1994). "Fantasy, Myth, and Love Letters: Text and Tale in Ovid's *Heroides*", *Arethusa* 27: 247-73.**
- Spentzou, E. (2003). *Readers and writers in Ovid's Heroides. Transgressions of Genre and Gender*, Oxford.
- Thorsen, T. S. (2006). *SCRIBENTIS IMAGINES in Ovidian Authorship and Scholarship. A Study of the Epistula sapphus (Heroides 15)*, PhD Diss. University of Bergen.
- Verducci, F. (1985). "Servitium amoris: *Heroides* 3" in *Ovid's Toyshop of the Heart: Epistulae Heroidum*, Princeton.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Τμήμα:	Ελληνικής Φιλολογίας
Μάθημα:	ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ Ι – ΟΒΙΔΙΟΣ, <i>HEROIDES</i>
Κωδικός Μαθήματος	ΚΦΙ 501
Διδάσκων:	Χαρίλαος Μιχαλόπουλος
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	chmichal@helit.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές: (1)	---
Εξάμηνο:	1 ^ο
Επίπεδο σπουδών: (2)	ΠΜΣ
Τρόποι εξέτασης: (3)	Προφορική εξέταση με εξ αποστάσεως μεθόδους
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (4)	Η εξέταση θα είναι προφορική και πραγματοποιηθεί μέσω της εφαρμογής Microsoft Teams, σύμφωνα με το πρόγραμμα της εξεταστικής. Ο σύνδεσμος θα αποσταλεί μέσω eClass στους/στις φοιτητές/τριες που έχουν δηλώσει το μάθημα και έχουν λάβει γνώση των όρων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να συνδεθούν αποκλειστικά και μόνο μέσω του ιδρυματικού τους λογαριασμού, διαφορετικά δε θα μπορέσουν να συμμετάσχουν. Πριν από την έναρξη της εξέτασης, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να επιδείξουν στην κάμερα την ταυτότητά τους, ώστε να γίνει ταυτοποίησή τους. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης η κάμερα θα παραμείνει ανοιχτή.

(1) Συμπληρώνεται εφόσον υπάρχουν

(2) Συμπληρώνεται ανάλογα: μάθημα ΠΠΣ ή μάθημα ΠΜΣ

(3) Συμπληρώνεται με έναν ή περισσότερους τρόπους εξέτασης που επιθυμεί ο διδάσκων π.χ.

➤ γραπτή εργασία ή/και ασκήσεις,

➤ γραπτή ή προφορική εξέταση με εξ αποστάσεως μεθόδους, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία διενέργειας της εξέτασης.

(4) Στο πλαίσιο **Οδηγίες υλοποίησης** ο διδάσκων καταγράφει σαφείς οδηγίες προς τους φοιτητές όπου αναφέρονται:

α) σε περίπτωση **γραφτής εργασίας ή/και ασκήσεων**: οι ημερομηνίες παράδοσης και το μέσο υποβολής τους στον διδάσκοντα, ο τρόπος βαθμολόγησής τους, η συμμετοχή της εργασίας στον τελικό βαθμό και ό,τι άλλο κρίνει ο διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση.

β) σε περίπτωση **προφορικής εξέτασης με εξ αποστάσεως μεθόδους**: οι οδηγίες πραγματοποίησης της εξέτασης (π.χ. σε γκρουπ Χ ατόμων), ο τρόπος εκφώνησης θεμάτων, οι εφαρμογές που θα χρησιμοποιηθούν, τα απαραίτητα τεχνικά μέσα για την υλοποίηση της εξέτασης (μικρόφωνο, κάμερα, επεξεργαστής κειμένου, σύνδεση στο διαδίκτυο πλατφόρμα επικοινωνίας), οι υπερσύνδεσμοι σύνδεσης με την εικονική αίθουσα ή ο τρόπος και ο χρόνος αποστολής του υπερσυνδέσμου, οι ημερομηνίες και ώρες που θα συνδεθεί κάθε φοιτητής (πρόγραμμα εξέτασης), η διάρκεια της εξέτασης (έναρξη-λήξη), ο τρόπος βαθμολόγησης, η συμμετοχή της εξέτασης στον τελικό βαθμό, οι τρόποι με τους οποίους εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία εξέτασης και ό,τι άλλο κρίνει ο διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση και η ώρα εξέτασής τους.

γ) Σε περίπτωση **γραφτής εξέτασης με εξ αποστάσεως μεθόδους**: οι οδηγίες χορήγησης των θεμάτων, ο τρόπος υποβολής των απαντήσεων, η χρονική διάρκεια της εξέτασης, ο τρόπος βαθμολόγησης, η συμμετοχή της εξέτασης στον τελικό βαθμό, οι τρόποι με τους οποίους εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία εξέτασης και ό,τι άλλο κρίνει ο διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση.

Ο/Η ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΙ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΜΕΣΩ ECLASS ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΚΑΤΕΒΑΣΕΙ ΑΠΟ ΤΟ CLASSWEB.

ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ, ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

ΝΤΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Π.Μ.Σ.		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΦΙ503	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ 2021-2022
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ, ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	-----		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Όσον αφορά στο προσφερόμενο - ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των διδασκόντων - μάθημα της Παπυρολογίας, γενικός στόχος του μαθήματος αυτού θα είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το αντικείμενο της Αρχαίας Ελληνικής Παπυρολογίας. Οι φοιτητές/φοιτήτριες θα εκτίθενται σε διάφορα είδη ελληνικών παπύρων από τον 4ο αιώνα π.Χ. ως τον 8ο αιώνα μ.Χ. Θα γνωρίζουν και θα χρησιμοποιούν βασικά εγχειρίδια για τη μελέτη του αντικειμένου της Ελληνικής Παπυρολογίας. Επίσης, θα αναγνωρίζουν, θα περιγράφουν και θα χρονολογούν τις ελληνικές παπυρικές γραφές και θα εξοικειώνονται με τα διάφορα είδη των φιλολογικών, παρα-φιλολογικών, υπο-φιλολογικών καθώς και μη φιλολογικών παπύρων, ώστε να προχωρούν στην ερμηνευτική προσέγγιση των

κειμένων και του πλαισίου τους χρησιμοποιώντας τα σύγχρονα εργαλεία μελέτης.

Όσον αφορά στο προσφερόμενο - ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των διδασκόντων - μάθημα της Παλαιογραφίας και της Κριτικής των Κειμένων, οι φοιτητές/τριες θα εκτίθενται σε διάφορα είδη ελληνικών και λατινικών γραφών μέσω ενδεικτικών παραδειγμάτων από χειρόγραφους κώδικες και αρχέτυπες εκδόσεις. Θα γνωρίζουν και θα χρησιμοποιούν βασικά εγχειρίδια για τη μελέτη του αντικειμένου της Αρχαίας Ελληνικής και Λατινικής Παλαιογραφίας και Κριτικής των Κειμένων, θα αναγνωρίζουν και θα περιγράφουν τα βασικά είδη της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γραφής, βραχυγραφίες, στίξη, διάστιχα και άλλα σχόλια, μικρογραφίες κ.τ.λ., χειρόγραφων κωδίκων και αρχέτυπων εκδόσεων, θα περιγράφουν παλαιογραφικά χειρόγραφους κώδικες εφαρμόζοντας τα σύγχρονα παλαιογραφικά κριτήρια, και θα χρονολογούν βάσει της γραφής και άλλων ενδείξεων χειρόγραφους κώδικες. Επιπλέον, θα εφαρμόζουν τις μεθόδους κριτικής των κειμένων σε κείμενα που παραδίδονται μέσω της χειρόγραφης παράδοσης με στόχο την αποκατάσταση και κριτική έκδοσή τους, τη σύνταξη υπομνημάτων (κριτικού, πηγών κ.τ.λ.), την αναγνώριση και ταξινόμηση σφαλμάτων, τη στεμματική ανάλυση κ.ά.

Γενικές Ικανότητες	
<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ	Λατινική Παλαιογραφία και Κριτική των Κειμένων
1.	Εισαγωγή στη Λατινική Παλαιογραφία
2.	Λατινικές Βραχυγραφίες και Ταχυγραφίες
3.	Γραφές Ρωμαϊκής και Ύστερης Ρωμαϊκής περιόδου
4.	Επιχώριες γραφές (Ιταλία, Ισπανία)
5.	Επιχώριες γραφές (Γαλλία, Γερμανία)
6.	Επιχώριες γραφές (Ιρλανδία, Βρετανία)
7.	Καρολίγγεια Μικρογράμματη γραφή
8.	Γοτθικές γραφές
9.	Ουμανιστικές γραφές
10.	Αρχές κριτικής των κειμένων
11.	Ανάγνωση χειρογράφων και εφαρμογή αρχών κριτικής των κειμένων
12.	Ανάγνωση χειρογράφων και εφαρμογή αρχών κριτικής των κειμένων
13.	Ανάγνωση χειρογράφων και εφαρμογή αρχών κριτικής των κειμένων

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	• ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</i>	• ΡΡΤ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ (ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΕΤΥΠΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ) ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕΣΩ e-mail												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ</td> <td>36</td> </tr> <tr> <td>ΑΣΚΗΣΕΙΣ</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ</td> <td>199</td> </tr> <tr> <td>ΤΕΛΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>ΣΥΝΟΛΟ</td> <td>250</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	36	ΑΣΚΗΣΕΙΣ	12	ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	199	ΤΕΛΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ	3	ΣΥΝΟΛΟ	250
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	36												
ΑΣΚΗΣΕΙΣ	12												
ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	199												
ΤΕΛΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ	3												
ΣΥΝΟΛΟ	250												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Διαμορφωτική Αξιολόγηση Ασκήσεις Τελική Αξιολόγηση Τρίωρη Γραπτή Εξέταση στην ελληνική, η οποία περιλαμβάνει: I. Μεταγραφή αποσπάσματος κειμένου από χειρόγραφο/α II. Κριτική αποκατάσταση του εν λόγω κειμένου												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Παπυρολογία, Παλαιογραφία και Κριτική των Κειμένων   Bagnall, R.S., Reading Papyri, Writing Ancient History, London 1995   Blanchard, A. Les débuts du codex. Bibliologia 9 (1989)   Capasso, M. Introduzione alla papirologia (Bologna, 2005)   Cavallo, G. Ricerchesullamaisculabiblica. Studi e Testi di Papirologia 2. (Firenze 1967)   Cavallo, G.–Maehler H. Greek Bookhands of the early Byzantine Period. BICSSuppl. 47 (1987)   Delatte, A. et A. Severyns. Emploi des signes critiques, disposition de l'apparat dans les editions savantes de textes grecs et latins, conseils et recommandations. Newed., (Brussels: Union academiqueinternationale, 1938)   Gignac, F.T. A Grammar of the Greek Papyri of the Roman and Byzantine Periods 1-2 (Milano, 1976-1981)   Groningen, Bernhard Abraham van, Traite d'histoire et de critique des textes grecs, (Amsterdam: Noord-HollandscheUitg. Mij., 1963)   Hunger, Herbert, et al., Geschichte der Textuberlieferung der antiken und mittelalterlichenLiteratur, (Zurich: Atlantis Verlag [1961-64]).   Hussein, M.A. Von Papyrus zum Codex. (Leipzig, 1970).   Kiessling, E. Wörterbuch der griechischenPapyrusurkunden 4 (various places, 1944-1993)   Maas, Paul, Textkritik. 4. Aufl, (Leipzig : B. G. Teubner, 1960), trans. asTextualCriticism, trans. BarbaraFlower, (Oxford: ClarendonPress [1963, c1958])   Mandilaras, B.G. The Verb in the Greek Non-literary Papyri (Athens, 1973)   Mayser, E. Grammatik der griechischen Papyri aus der Ptolemäerzeit 1.2-2.3 (Berlin & Leipzig, 1926-1938; 1.1, ed. H. Schmoll: Berlin, 1970)   Mitteis L. &Wilcken, U. Grundzüge und Chrestomathie der Papyruskunde 1.1-2.2 (Leipzig, 1912)   Montevecchi, O. La papirologia (2nd ed.; Milano, 1988)

- Pasquali, Giorgio, *Storia della tradizione e critica del testo*, 2. ediz. con nuova prefaz. e aggiunta di 3 append., (Florence: F. LeMonnier 1962)
- Pestman, P.W. *The New Papyrological Primer* (2nd ed.; Leiden, 1994)
- Roberts, C.H. – Skeat, T.C. *The Birth of the Codex*. (London 1983).
- Roberts, C.H. *Greek Literary Hands. 350 BC – AD 400*. (Oxford 1956)
- Rupprecht H.-A., *Kleine Einführung in die griechische Papyruskunde* (Darmstadt, 1994)
- Schubart, W. *Paleographie d. griech. Papyri in Handbuch d. Altertumswissenschaft I.vi.1* (1925)
- Schubart, W. *Papyri graecae Berolinenses*. (Bonn 1911)
- Seider, R. *Paläographie d. griech. Papyri*. (Stuttgart 1967-70); v.1: documentary texts; v.2: literary texts
- Sitterly, Charles Fremont, *Praxis in Manuscripts of the Greek Testament: the mechanical and literary processes involved in their writing and preservation: with table of mss. and thirteen facsimile plates / by Charles F. Sitterly*. (New York : Eaton & Mains ; Cincinnati: Curts & Jennings, c1898) ATLA fiche 1985-3266.
- Turner E.G. *Greek Manuscripts of the Ancient World*. 2nd. Edition revised and enlarged by P.J. Parsons. BICS Suppl. 46 (1987)
- Turner, E.G. *Greek Papyri: An Introduction* (2nd ed.; Oxford, 1980)
- Turner, E.G. *The Papyrologist at Work* (Durham, NC, 1973)
- Turner, E.G. *The terms recto and verso: The anatomy of the papyrus roll*. Actes XV Congr. Intern. de Papyrologie. Pap. Brux. 16 (1978)
- Turner, E.G. *The Typology of the early Codex*. (Philadelphia 1977)
- West, M. L. (Martin Litchfield), *Textual Criticism and Editorial Technique Applicable to Greek and Latin Texts*, (Stuttgart, B. G. Teubner, 1973)
- Youtie, H.C. "Papyrologist, Artificer or Fact." GRBS 4 (1963) 24ff. = *Scriptiunculae* vol. 1, 1ff.
- Youtie, H.C. *The Textual Criticism of Documentary Papyri. Prolegomena*. (2nd ed.). BICS Suppl. 33 (1974)

Λατινική Παλαιογραφία και Κριτική των Κειμένων

- BATELLI, Giulio. *Lezioni di paleografia*, 3rd ed. Vatican City 1949, repr. 1978.
- BISCHOFF, Bernhard. *Latin Palaeography. Antiquity & the Middle Ages*. Translated by David Ganz & Dáibhí Ó Cróinín, Cambridge University Press, 1990. Στα γερμανικά: Bernhard Bischoff, *Paläographie des römischen Altertums und des abendländischen Mittelalters*, Berlin 1979, 2nd ed. Berlin 1986, και στα γαλλικά: Bernhard Bischoff, *Paléographie de l'Antiquité romaine et du Moyen Âge occidental*, traduit par Hartmut Atsma et Jean Vezin, Paris 1985.
- BROWN, M.P. *A Guide to Western Historical Scripts from Antiquity to 1600*. London 1990.
- CANELLAS LÓPEZ, Ángel. *Exempla scriptarum latinarum*. Zaragoza 1949.
- CAPELLI, Adriano. *Lexicon abbreviatarum. Dizionario di abbreviature latine*. Milan 1979.
- CLEMENS, R. and GRAHAM, T. *Introduction to Manuscript Studies*. Ithaca and London, 2007.
- DE LA MARE, A.C. *The Handwriting of Italian Humanists*. Oxford 1973.
- DEROLEZ, Albert. *The Palaeography of Gothic manuscript books: From the twelfth to early sixteenth century*. Cambridge 2003.
- DIRINGER, David. *The book before printing*. New York 1982.
- DROGIN, Marc. *Medieval Calligraphy. Its history and Technique*. New York. 1980
- EHRLE, F. and LIBAERT, P. *Specimina Codicum Latinorum Vaticanorum*. Berlin 1932.
- FAIRBANK, A. *A Book of Scripts*. Harmondsworth 1952.
- HARRISON THOMSON, S. *Latin Bookhands of the Later Middle Ages 1100 – 1500*. Cambridge 1969.
- JOHNSTON, Harold W. *Latin manuscripts*. Chicago 1897.
- LOWE, E.A. (ed) *Codices Latini Antiquiores: A Palaeographical Guide to Latin Manuscripts prior to the ninth century*. Oxford 1934-1966.
- MALLON, Jean. *Paléographie Romaine*. Madrid 1952.
- NESBITT, Alexander. *The history and technique of lettering*. New York 1957, repr. 1998.
- NUÑEZ CONTRERAS, Luis. *Manual de Paleografía. Fundamentos e Historia de la escritura latina hasta el siglo VIII*. Madrid 1994.
- PROU, Maurice. *Manuel de paléographie latine et française du VIe au XVIIe siècle*. Paris 1889, repr. 1924.
- SCHIAPARELLI, Luigi. *La scrittura Latina nell'età romana*. Como 1921.
- STEFFENS, F. *Lateinische Paläographie*. Berlin and Leipzig 1929.

- THOMPSON, Edward Maunde. *An introduction to Greek and Latin Palaeography*. Oxford 1912. repr. New York 1975. *Εγχειρίδιον Ελληνικής και Λατινικής Παλαιογραφίας* υπό Εδουάρδου Θόμψωνος κατά μετάφρασιν Σπυρίδωνος Π. Λάμπρου, Εν Αθήναις τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου, 1903.
- WATSON, A.G. *Catalogue of Dated and Datable Manuscripts c.700 - 1600 in the Department of Manuscripts*, The British Library 2 volumes, London 1979.

DIGITAL RESOURCES ON CD/DVD

- Bernard J. Muir and Nicholas Kennedy. *DUCTUS. Digital Latin Paleography*. Version 2.0, June 2008.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Τμήμα:	Ελληνικής Φιλολογίας
Μάθημα:	Παπυρολογία, Παλαιογραφία και Κριτική των Κειμένων
Κωδικός Μαθήματος	ΚΦΙ503
Διδάσκων:	Ιωάννης Ντεληγιάννης
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	intelligi@helit.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές: (1)	ΟΧΙ
Εξάμηνο:	Χειμερινό
Επίπεδο σπουδών: (2)	Π.Μ.Σ.
Τρόποι εξέτασης: (3)	Γραπτή εξέταση με εξ αποστάσεως μεθόδους
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (4)	Η εξέταση στο μάθημα θα πραγματοποιηθεί με γραπτή εξέταση με εξ αποστάσεως μεθόδους (eClass) την [ημερομηνία], [ώρες] για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που έχουν δηλώσει το μάθημα (συνάπτεται κατάλογος Α.Ε.Μ. φοιτητών/τριών). Η εξέταση θα πραγματοποιηθεί μέσω της ενότητας «Ασκήσεις» του eClass. Η εξέταση απαρτίζεται από [αριθμός] ερωτήσεις/ασκήσεις διαβαθμισμένης βαθμολόγησης υπό τη μορφή μεταγραφής αποσπάσματος κειμένου από χειρόγραφο/α και κριτική αποκατάσταση του εν λόγω κειμένου. Η χρονική διάρκεια της εξέτασης είναι τρεις ώρες. Για συμμετοχή στην εξέταση του μαθήματος, θα πρέπει οι φοιτητές/τριες να εισέλθουν στο eClass κατά την ημέρα και ώρα της εξέτασης και στη σελίδα του μαθήματος, από τις επιλογές που υπάρχουν αριστερά της σελίδας, θα επιλέξουν την επιλογή «Ασκήσεις». Θα μεταφερθούν στη σελίδα των ασκήσεων, όπου θα βρουν την Άσκηση [τίτλος άσκησης]. Πατώντας την και ακολουθώντας τις οδηγίες θα ολοκληρώσουν την άσκηση/εξέταση.

(5) Συμπληρώνεται εφόσον υπάρχουν

(6) Συμπληρώνεται ανάλογα: μάθημα ΠΠΣ ή μάθημα ΠΜΣ

(7) Συμπληρώνεται με έναν ή περισσότερους τρόπους εξέτασης που επιθυμεί ο διδάσκων π.χ.

- γραπτή εργασία ή/και ασκήσεις,
- γραπτή ή προφορική εξέταση με εξ αποστάσεως μεθόδους, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία διενέργειας της εξέτασης.

(8) Στο πλαίσιο **Οδηγίες υλοποίησης** ο διδάσκων καταγράφει σαφείς οδηγίες προς τους φοιτητές όπου αναφέρονται:

α) σε περίπτωση **γραπτής εργασίας ή/και ασκήσεων**: οι ημερομηνίες παράδοσης και το μέσο υποβολής τους στον διδάσκοντα, ο τρόπος βαθμολόγησής τους, η συμμετοχή της εργασίας στον τελικό βαθμό και ό,τι άλλο κρίνει ο διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση.

β) σε περίπτωση **προφορικής εξέτασης με εξ αποστάσεως μεθόδους**: οι οδηγίες πραγματοποίησης της εξέτασης (π.χ. σε γκρουπ Χ ατόμων), ο τρόπος εκφώνησης θεμάτων, οι εφαρμογές που θα χρησιμοποιηθούν, τα απαραίτητα τεχνικά μέσα για την υλοποίηση της εξέτασης (μικρόφωνο, κάμερα, επεξεργαστής κειμένου, σύνδεση στο διαδικτυο πλατφόρμα επικοινωνίας), οι υπερσύνδεσμοι σύνδεσης με την εικονική αίθουσα ή ο τρόπος και ο χρόνος αποστολής του υπερσυνδέσμου, οι ημερομηνίες και ώρες που θα συνδεθεί κάθε

φοιτητής (πρόγραμμα εξέτασης), η διάρκεια της εξέτασης (έναρξη-λήξη), ο τρόπος βαθμολόγησης, η συμμετοχή της εξέτασης στον τελικό βαθμό, οι τρόποι με τους οποίους εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία εξέτασης και ό,τι άλλο κρίνει ο διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση και η ώρα εξέτασής τους.

γ) Σε περίπτωση **γραπτής εξέτασης με εξ αποστάσεως μεθόδους**: οι οδηγίες χορήγησης των θεμάτων, ο τρόπος υποβολής των απαντήσεων, η χρονική διάρκεια της εξέτασης, ο τρόπος βαθμολόγησης, η συμμετοχή της εξέτασης στον τελικό βαθμό, οι τρόποι με τους οποίους εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία εξέτασης και ό,τι άλλο κρίνει ο διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση.

Ο/Η ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΙ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΜΕΣΩ ECLASS ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΚΑΤΕΒΑΣΕΙ ΑΠΟ ΤΟ CLASSWEB.

**ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ -
ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ**

ΜΕΦ 601
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΦ601	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ 2021-2022
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΟΙΗΣΗ (ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/KOM04331/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

- Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταρχήν θα θυμηθούν τα σχετικά με τα κύρια είδη της Βυζαντινής Υμνογραφίας και τους κυριότερους εκπροσώπους της Βυζαντινής Υμνογραφίας, τα desiderata, τις επιστημονικές μεθόδους και τα εργαλεία της Βυζαντινής Φιλολογίας στο χώρο αυτό.
- Στόχος: να μπορούν οι φοιτητές να προσεγγίσουν τα κείμενα της υμνογραφίας, το

ιδιαίτερο διακειμενικό πλαίσιο τους, τις μετρικές ιδιαιτερότητές τους και τα προβλήματα που αναφύονται κατά την κριτική έκδοσή τους, και να επιμεληθούν φιλολογικές εκδόσεις υμνογραφικών κειμένων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Άσκηση κριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Παρουσίαση των ειδών και των εκπροσώπων της Βυζαντινής Υμνογραφίας, αλλά και των *desiderata*, των επιστημονικών μεθόδων και των εργαλείων της Βυζαντινής Φιλολογίας στο χώρο αυτό. Πρακτική εξάσκηση στην φιλολογική επιμέλεια κανόνων.

1. Το Κοντάκιον γενικά.
- 2-4. Το κοντάκιο του Ρωμανού Εις την Σαμαρείτιδα.
- 5-6. Ο Ακάθιστος Ύμνος.
7. Ο Κανών γενικά.
- 8-10. Κριτική έκδοση κανόνων.
- 11-13. Συζήτηση επί των εργασιών των φοιτητών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο											
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class Επικοινωνία μέσω e-mail											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 1749 1023 1809">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1023 1749 1361 1809">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 1809 1023 1845">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1023 1809 1361 1845">39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1845 1023 1951">Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td data-bbox="1023 1845 1361 1951">178 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1951 1023 2018">Σύντομες εργασίες ανά μάθημα</td> <td data-bbox="1023 1951 1361 2018">10 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 2018 1023 2058">Γραπτή εργασία (τελική)</td> <td data-bbox="1023 2018 1361 2058">23 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	178 ώρες	Σύντομες εργασίες ανά μάθημα	10 ώρες	Γραπτή εργασία (τελική)	23 ώρες	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
Διαλέξεις	39 ώρες											
Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	178 ώρες											
Σύντομες εργασίες ανά μάθημα	10 ώρες											
Γραπτή εργασία (τελική)	23 ώρες											

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Σύνολο	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Συμμετοχή στο μάθημα και στις σύντομες επιμέρους εργασίες Γραπτή τελική εργασία	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Θ. Δετοράκης, Βυζαντινή Ύμνογραφία, πανεπιστημιακές παραδόσεις. Ηράκλειο.

Κ. Μητσάκης, Βυζαντινή Ύμνογραφία, τ. Α΄. Θεσσαλονίκη 1971.

Γ. Παπαγιάννης, Ακάθιστος Ύμνος: άγνωστες πτυχές ενός πολύ γνωστού κειμένου, Θεσσαλονίκη 2006.

Γ. Παπαγιάννης, «Ρωμανού του Μελωδού κοντάκιον «εις την Σαμαρείτιδα». Νέα κριτική έκδοση με παρατηρήσεις», *Βυζαντινά* 33 (2013-2014) 11-59.

ΜΕΦ 602
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΜΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΦ602	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ 2021-2022
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ – ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	1,5	3	
ΑΣΚΗΣΕΙΣ/ΕΡΓΑΣΙΕΣ	1,5	3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	--		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i>   <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i>   • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Γενικός στόχος του μαθήματος είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές στο γραμματειακό είδος της Βυζαντινής Αγιολογίας και να εξοικιωθούν με την έρευνα και τη συγγραφή επιστημονικών εργασιών σε μεταπτυχιακό επίπεδο.   Οι φοιτητές στο τέλος του μαθήματος θα έχουν μία εποπτεία της αγιολογικής παραγωγής του Βυζαντίου. Θα γνωρίζουν τα επιμέρους ήδη της αγιολογίας και τα γνωρίσματά τους καθώς και τις περιόδους που διακρίνονται για τις ανάγκες της έρευνας. Θα αντιλαμβάνονται σαφώς τη θέση που κατέχουν τα αγιολογικά κείμενα στη γενικότερη λογοτεχνική παραγωγή της βυζαντινής περιόδου.

Θα έχουν συνδέσει τις ιστορικές συνθήκες συγγραφής των κειμένων με τα λογοτεχνικά χαρακτηριστικά τους και θα έχουν αντιληφθεί τη σημασία των προτύπων τους και των άλλων επιρροών. Θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα διαφορετικά επίπεδα της γλώσσας που χρησιμοποιούνται. Θα χειρίζονται με άνεση τα σχετικά ερευνητικά και βιβλιογραφικά εργαλεία, θα κατανοούν τον τρόπο που μας παραδόθηκαν τα κείμενα αυτά μέσω των χειρογράφων και θα είναι ενημερωμένοι για την πορεία και τις σύγχρονες τάσεις της αγιολογικής έρευνας
Τέλος θα έχουν εμβαθύνει σε ειδικά ζητήματα, όπως τα θέματα φύλου, η λογοτεχνικότητα και διακειμενικότητα των αγιολογικών κειμένων, διάφορες κατηγορίες αγίων, η αξία της αγιολογίας ως ιστορικής πηγής, κ.ά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.

Αυτόνομη εργασία. Ομαδική εργασία. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή: Το γραμματειακό είδος της αγιολογίας. Διαφορετικές προσεγγίσεις στην ταξινόμηση των αγιολογικών κειμένων και η ιστορία της έρευνάς τους.

2. Η θέση των αγιολογικών κειμένων στη βυζαντινή γραμματεία και η ιστορία της μελέτης τους. Τα εργαλεία της έρευνας.

3-4. Οι γυναίκες στα βυζαντινά αγιολογικά κείμενα.

5-6. Αφήγηση, μυθοπλασία και ιστορικότητα σε αγιολογικά κείμενα: Οι δια Χριστόν σαλοί.

7-8. Πολιτική και αγιολογία: Στρατιωτικοί άγιοι.

9-10. Πόλη και ύπαιθρος: Οι άγιοι στυλίτες.

11-12. Εικονομαχία: Αυτοκράτορες άγιοι.

13. Ο Συμεών και οι μεταφράσεις.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διάλεξη, σεμιναριακού τύπου μάθημα πρόσωπο με πρόσωπο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	• Παρουσιάσεις –διδασκαλία με εξειδικευμένο λογισμικό (ppt κ.λπ.). • Χρήση online ερευνητικών εργαλείων για εκπόνηση εργασιών. • Διδακτικό Υλικό, ανακοινώσεις & επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας eclass. • Επικοινωνία μέσω email.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20
	Ασκήσεις/εργασίες στην τάξη	19
	Προετοιμασία για τα μαθήματα	100
	Συγγραφή 4 εργασιών	111
	Σύνολο	250 (25/ECT)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τέσσερις γραπτές εργασίες, παρουσίαση και συζήτηση μέσα στην τάξη. Συμμετοχή στα μαθήματα.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Γενική Βιβλιογραφία (δίνεται επιπλέον βιβλιογραφία στις επιμέρους ενότητες)   R. Aigrain, <i>L'Hagiographie</i>, Paris, 1953.   P. Brown, "The rise and function of the holy man in late antiquity", <i>Journal of Roman Studies</i> 61, 1971, 80-101.   H. Delehaye, <i>L'ancienne hagiographie byzantine: les sources, les premiers modèles, la formation des genres</i>, [Sh 73], Bruxelles 1991.   ———, <i>Les légendes hagiographiques</i>, Brüssels 1905.   St. Efthymiadis (ed.), <i>The Ashgate Research Companion to Byzantine hagiography</i>, vol. I: Periods and Places, Farnham 2011 and 2014.   F. Halkin, <i>Bibliotheca hagiographica graeca</i>. 3. éd. Bruxelles : Société des Bollandistes, 1957. 3 v. (Subsidia hagiographica, no. 8a).   A. Kazhdan – A.-M. Talbot, «Hagiography», <i>Oxford Dictionary of Byzantium</i> (1991) 897-899.   A. Laiou-Thomadakis, "Saints and Society in the Late Byzantine Empire," in A. Laiou-Thomadakis (ed.), <i>Charanis Studies: Essays in Honor of Peter Charanis</i>, New Brunswick, NJ, 1980, 84-114.

- R. Macrides, "Saints and sainthood in the Early Palaiologan Period," in S. Hackel (ed.), *The Byzantine Saint*, London, 1981, 67-87.
- P. Magdalino, "The Byzantine Holy Man in the Twelfth Century" in S. Hackel (ed.), *The Byzantine Saint*, London, 1981, 51-66.
- C. Mango, "Saints", in *The Byzantines*, ed. G. Cavallo (Chicago, 1997) 255-280
- I. Ševčenko, *Observations on the Study of Byzantine Hagiography in the Last Half-Century or Two Looks Back and One Look Forward*, Toronto: Canadian Institute of Balkan Studies, 1995.
- Θ. Δετοράκης, *Εισαγωγή στη σπουδή των αγιολογικών κειμένων*, Ρέθυμνο 1992.
- Κ. Μέντζου-Μεϊμάρη, *Βυζαντινή Αγιολογική Βιογραφία*, Αθήνα 2002.
- Π. Β. Πάσχος, *Άγιοι, οι φίλοι του Θεού. Εισαγωγή στην Αγιολογία της Ορθόδοξου Εκκλησίας*, Αθήνα 1997².
- Δ. Τσάμης, *Αγιολογία της Ορθόδοξης Εκκλησίας*, Θεσσαλονίκη 1999.

**ΜΕΦ 603
ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ Ι**

**ΤΟΚΚΙ RAIMONDO
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΦ603	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ 2021-2022
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Γενικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με το αντικείμενο, τους στόχους και τις βασικές αρχές της Ελληνικής Παλαιογραφίας, και, ως προς τις επαγγελματικές προοπτικές, με τις δυνατότητες αξιοποίησης των αρχών και των μεθόδων ανάλυσης της γραφής σε επίπεδο γραφολόγου.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Εξηγούν το αντικείμενο, τους στόχους και τις βασικές αρχές της Ελληνικής παλαιογραφίας
- Κατανοούν τις διαφορές μεταξύ διαφορετικών γραφών
- Εφαρμόζουν τις μεθόδους της Παλαιογραφίας στην ανάγνωση χειρογράφων της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Εποχής
- Να ταυτίζουν ίδιες ή και να αναγνωρίζουν διαφορετικές γραφές σε οποιοδήποτε κείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Αυτόνομη εργασία

Λήψη αποφάσεων

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα είναι αφιερωμένο στην ελληνική παλαιογραφία, δηλ. στη εξέταση της εξέλιξης της ελληνικής γραφής.

Μαθήματα 1-3:

Μεγαλογράμματα γραφή

- Βιβλική μεγαλογράμματα
- Όρθια οξυκόρυφη
- Κεκλιμένη οξυκόρυφη
- Αλεξανδρινή μεγαλογράμματα
- Λειτουργική στρογγυλόσχημη

Μαθήματα 4-6:

Μικρογράμματα γραφή: 9ος-10ος αι.

- Στουδιτική μικρογράμματα
- Γωνιώδης αγκιστροειδής (Eckige Hakenschrift, τύπου Αναστασίου)
- Keulenschrift à la Arethas
- Σγουρή μικρογράμματα (minuscule bouletée)

Μαθήματα 7-9:

Μικρογράμματα γραφή: 11ος-12ος αι.

- Μαργαριτόπλεκτη (Perlschrift)
- Κατωϊταλικές γραφές

Μαθήματα 10-11:

Μικρογράμματα γραφή: 13ος-14ος αι.

- Χρηστικές γραφές
- Αρχαϊζουσες γραφές
- Ανισοστρόγγυλη γραφή(Fettaugenschrift)
- Beta-Gamma Schrift

Μαθήματα 12-13:

Μικρογράμματα γραφή: 14ος-16ος αι.

- Γραφή τύπου Μετοχίτη
- Γραφή τύπου Μονής Οδηγών
- Αυτόγραφα
- Έλληνες γραφείς στη Δύση (Ανδρέας Δαρμάριος κ.ά.)
- Μοναστηριακές γραφές (τύπου Οδηγών, Ματθαίος Μυρέων κ. ά.)

Επίσκεψη σε Βιβλιοθήκη για τη μελέτη χειρογράφων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	• Χρήση βάσεων δεδομένων (TLG, Pinakes κ.λπ.) • Παρουσιάσεις – διδασκαλία με εξειδικευμένο λογισμικό (ppt κ.λπ.) • Διδακτικό Υλικό, ανακοινώσεις & επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας eclass • Επικοινωνία μέσω email	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	50
	Αυτόνομη μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	84
	Αυτόνομη ανάγνωση χειρόγραφων	75
	Τελική προφορική εξέταση	2
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων,	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική (για τους φοιτητές ERASMUS: Αγγλική) Μέθοδος αξιολόγησης: Συμπερασματική Τελική προφορική εξέταση:	

Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

1. Μεταγραφή διδαγμένου κειμένου/χειρογράφου
2. Ερωτήσεις σύντομης απάντησης τόσο σχετικά με το θεωρητικό μέρος του μαθήματος όσο και με το πρακτικό μέρος

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- H. Hunger, *Schreiben und Lesen in Byzanz. Die byzantinische Buchkultur*, München 1989 (ελλ. μετ. Γ. Βασίλαρος, *Ο κόσμος του βυζαντινού βιβλίου. Γραφή και ανάγνωση στο Βυζάντιο*, Αθήνα 1995).
- E. Mioni, *Introduzione alla paleografia greca*, Padova 1973 (ελλ. μετ. Ν. Μ. Παναγιωτάκης, *Είσαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία*, Αθήνα 1977).
- A. Σιγάλας, *Ιστορία της ελληνικής γραφής* [Βυζαντινά Κείμενα και Μελέται 12], Θεσσαλονίκη (1934), ²1974.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΝΕΦ 701
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΦ 701	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ 2021-2022
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
Ασκήσεις με προφορικές παρουσιάσεις	1	6	
Σύνολο Π. Μονάδων		10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΌΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i>   <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <i>Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</i> <i>Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης</i> <i>και Παράρτημα Β</i> <i>Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</i>   Γνώση, κατανόηση και εξοικείωση με τρόπους αναζήτησης σε έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές, όπως και σε ψηφιοποιημένες βάσεις δεδομένων για εύρεση βιβλιογραφίας και επιστημονική ενημέρωση.

Εξοικείωση με τον ρόλο του Τύπου (ημερήσιου και περιοδικού) και τις ερευνητικές αναζητήσεις που σχετίζονται με αυτόν.

Εξοικείωση με την παλαιογραφία και τα νεοελληνικά χειρόγραφα.

Ανάλυση, ερμηνεία κειμένων θεωρίας και συγκριτικής γραμματολογίας με σκοπό την καλύτερη και πολύπλευρη προσέγγιση των λογοτεχνικών κειμένων. Χρήση θεωρητικών και συγκριτολογικών εργαλείων και εφαρμογή τους σε ελληνικά και ξένα λογοτεχνικά κείμενα.

Απώτερος σκοπός είναι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να αποκτήσουν την τεχνογνωσία, τα εργαλεία και τη βιβλιογραφική ενημέρωση που χρειάζεται ώστε κατόπιν να εμβαθύνουν στην ιδεολογία (πολιτική φιλοσοφία, αισθητική, φιλοσοφία των ιδεών) και τα λογοτεχνικά κείμενα που σχετίζονται με αυτή, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη. Παράλληλα, πρέπει να εμβαθύνουν στη σχέση των συγγραφέων με την παλαιότερη παράδοση. Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να κατανοούν και να εξηγούν τους στόχους, τις αρχές και τις μεθόδους των πεδίων ανάλυσης και ερμηνείας της λογοτεχνίας, καθώς και την αναγκαιότητα συνδυασμού τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων.

Πρώτες ασκήσεις μεταγραφής από χειρόγραφα.

Αναζήτηση σε καταλόγους χειρογράφων και αρχείων συγγραφέων, σε δημόσιες βιβλιοθήκες κ.λπ.

Η χρήση των ψηφιακών βιβλιοθηκών και εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες.

Χρήση ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και τρόπος μελέτης της (άσκηση ανάγνωσης και παρουσίασης άρθρου ξενόγλωσσου με σκοπό την κατανόηση).

Κατάρτιση βιβλιογραφίας και ευρετηρίων.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στη μεθοδολογία της έρευνας.

2. Ανάλυση, επεξεργασία, σύγκριση, τεκμηρίωση, σύνθεση και ερμηνεία των δεδομένων.

3. Οι εκδόσεις κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

4. Οι «παραδοσιακές» βιβλιοθήκες.

5. Οι «ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες» και η διαχείρισή τους.

6. Οι βιβλιογραφίες και τα είδη τους. Τα βιβλία αναφοράς και οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων.

7. Τα λογοτεχνικά αρχεία και η διαχείρισή τους.
8. Εισαγωγή στην παλαιογραφία.
9. Ο ρόλος του Τύπου στη μελέτη της λογοτεχνίας. Οι εφημερίδες και τα λογοτεχνικά περιοδικά του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα.
10. Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας.
11. Η λογοτεχνική κριτική.
12. Η συγκριτική φιλολογία.
13. Η συγγραφή της διπλωματικής εργασίας. Η δεοντολογία της επιστημονικής έρευνας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	A. Διά ζώσης διδασκαλία (65% των μαθημάτων). B. Εξ αποστάσεως (με την πλατφόρμα Microsoft teams, 35% των μαθημάτων).															
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση του eclass και της διαδικτυακής τεχνολογίας, powerpoints, επικοινωνία μέσω e-mail, διά ζώσης επικοινωνία στο γραφείο ή μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας Microsoft teams.															
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="686 1037 1021 1104"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1021 1037 1369 1104"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="686 1104 1021 1205">Διαλέξεις, σεμινάρια του διδάσκοντος</td> <td data-bbox="1021 1104 1369 1205">13 εβδομάδες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="686 1205 1021 1568">Εργαστηριακές ασκήσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών (συγγραφή μικρών άρθρων, βιβλιοκρισιών, περιλήψεις επιστημονικών έργων ή λογοτεχνικών κειμένων κ.ά.)</td> <td data-bbox="1021 1205 1369 1568">2^η-8^η εβδομάδα</td> </tr> <tr> <td data-bbox="686 1568 1021 1630">Βιβλιογραφική έρευνα</td> <td data-bbox="1021 1568 1369 1630">9^η εβδομάδα</td> </tr> <tr> <td data-bbox="686 1630 1021 1731">Επισκέψεις σε βιβλιοθήκες</td> <td data-bbox="1021 1630 1369 1731">10^η εβδομάδα</td> </tr> <tr> <td data-bbox="686 1731 1021 1865">Συγγραφή δοκιμίων και προφορικές παρουσιάσεις</td> <td data-bbox="1021 1731 1369 1865">11^η -12^η εβδομάδα</td> </tr> <tr> <td data-bbox="686 1865 1021 1926">Προφορική εξέταση</td> <td data-bbox="1021 1865 1369 1926">13 εβδομάδα</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις, σεμινάρια του διδάσκοντος	13 εβδομάδες	Εργαστηριακές ασκήσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών (συγγραφή μικρών άρθρων, βιβλιοκρισιών, περιλήψεις επιστημονικών έργων ή λογοτεχνικών κειμένων κ.ά.)	2 ^η -8 ^η εβδομάδα	Βιβλιογραφική έρευνα	9 ^η εβδομάδα	Επισκέψεις σε βιβλιοθήκες	10 ^η εβδομάδα	Συγγραφή δοκιμίων και προφορικές παρουσιάσεις	11 ^η -12 ^η εβδομάδα	Προφορική εξέταση	13 εβδομάδα	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>															
Διαλέξεις, σεμινάρια του διδάσκοντος	13 εβδομάδες															
Εργαστηριακές ασκήσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών (συγγραφή μικρών άρθρων, βιβλιοκρισιών, περιλήψεις επιστημονικών έργων ή λογοτεχνικών κειμένων κ.ά.)	2 ^η -8 ^η εβδομάδα															
Βιβλιογραφική έρευνα	9 ^η εβδομάδα															
Επισκέψεις σε βιβλιοθήκες	10 ^η εβδομάδα															
Συγγραφή δοκιμίων και προφορικές παρουσιάσεις	11 ^η -12 ^η εβδομάδα															
Προφορική εξέταση	13 εβδομάδα															
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία</i>	A. Παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα. B. Έρευνα για συγκεκριμένο κάθε φορά αντικείμενο.															

Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γ. Μικρές εργασίες ή προφορικές εξετάσεις ανά αντικείμενο.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ενδεικτική Βιβλιογραφία (για τις ανάγκες του μαθήματος)

Κ.Θ. Δημαράς, *Σύμμικτα Δ'. Λόγια περί μεθόδου*, Τόμος πρώτος (1931-'63), Τόμος δεύτερος (1964-'89). Επιλογή κειμένων Φίλιππος Ηλιού, Επιμ. Πόπη Πολέμη, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη και Μ.Ι.Ε.Τ. 2013.

Arlette Farge, *Η γένεση του αρχείου*, Μτφρ. Ρίκα Μπενβενίστε, Αθήνα, Εκδόσεις Νεφέλη 2004.
Judith Ellis (επιμ.), *Η διατήρηση των αρχείων*, Μτφρ. Ζωή Οικονόμου, Αθήνα, Ελληνική Αρχαική Εταιρεία, Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός 2000.

Ανδρέας Φ. Μπάγιας, *Αρχειονομία. Βασικές έννοιες και αρχές. Η οργάνωση των αρχείων για τη διοίκηση και την έρευνα*, Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική 1998.

Κυριάκος Ντελόπουλος, *Σύστημα Βιβλιογραφίας. Θεωρία και πρακτική*, Βιβλία για το Βιβλίο-Gutenberg ²1987.

Χ.Λ. Καράογλου, «Βιβλιογραφίες λογοτεχνών. Θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα», *Μολυβδοκονδυλοπελεκητής* 5 (1995/1996) 73-118.

Κωστής Δανόπουλος, *Βιβλιογραφία Θανάση Βαλτινού (1958-2004). Με συμπλήρωμα ως το 2013 για τις αυτοτελείς εκδόσεις*, Αθήνα, Βιβλιοπωλείον της "Εστίας" 2013.

Χ.Λ. Καράογλου, «Ο φιλολογικός επιμελητής ανάμεσα στον συγγραφέα και στον αναγνώστη. Υπηρετής δύο αφεντάδων;», *Κονδυλοφόρος*, 12 (2013) 165-189.

Αθανάσιος Παπαδόπουλος-Κεραμέυς, *Μαυρογορδάτειος Βιβλιοθήκη: ήτοι γενικός περιγραφικός κατάλογος των εν ταις ανά την Ανατολήν βιβλιοθηκείαις ευρισκομένων ελληνικών χειρογράφων καταρτισθείσα και συνταχθείσα κατ' εντολήν του εν Κωνσταντινουπόλει Ελληνικού Φιλολογικού Συλλόγου / υπό Α. Παπαδοπούλου του Κεραμέως*, Ελληνικός Φιλολογικός Σύλλογος Κωνσταντινουπόλεως, Κωνσταντινούπολη 1884. Διατίθεται δωρεάν στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Ανέμη.

Émile Legrand, *Bibliographie hellénique: ou, Description raisonnée des ouvrages publiés en grec par des Grecs aux dix-huitième siècle/par Émile Legrand. Œuvre posthume complétée et publiée par M^{sr} Louis Petit et H. Pernot*, Paris 1918-1928. Διατίθεται δωρεάν στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Ανέμη.

Ιωάννης Σακκελίων, *Κατάλογος των χειρογράφων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος / υπό Ιωάννου Σακκελίωνος επιμελητού και Αλκιβιάδου Ι. Σακκελίωνος εκτάκτου αναπληρωτού*, Εκ του Εθνικού Τυπογραφείου και Λιθογραφείου, Αθήνα 1892.

Κωνσταντίνος Σάθας, *Νεοελληνική Φιλολογία: Βιογραφία των εν τοις γράμμασι διαλαμπάντων Ελλήνων, από της καταλύσεως της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας μέχρι της ελληνικής εθνεγερσίας (1453-1821)*, Εκ της Τυπογραφίας των τέκνων Ανδρέου Κορομηλά, Αθήνα 1868. Διατίθεται δωρεάν στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Ανέμη.

Ψηφιακές βιβλιοθήκες όπως: <https://anemi.lib.uoc.gr/?lang=el>
<https://www.openarchives.gr/> <https://parliament.openabekt.gr/> <https://www.nlg.gr/>

<http://www.ekt.gr/> και ξένες <https://www.bl.uk/manuscripts/>
<https://gallica.bnf.fr/accueil/?mode=desktop> <https://www.digitale-sammlungen.de/>

Δημήτρης Αγγελάτος, *Η άλφα βήτα του νεοελληνιστή. Οδηγός για το εισαγωγικό μάθημα στην επιστήμη της νεοελληνικής φιλολογίας*, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg 2011.

Ελισάβετ Αρσενίου, *Πρακτική εισαγωγή στη μελέτη της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Αθήνα, Μεταίχμιο 2012.

Ερατοσθένης Καψωμένος, *Ποιητική*, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη 2005.

Δημήτρης Τζιόβας, *Το παλίμψηστο της αφήγησης*, Αθήνα, Οδυσσέας ²2002.

Λίζυ Τσιριμώκου, *Εσωτερική ταχύτητα*, Αθήνα, Άγρα 2000.

Robert Browning, *Medieval and Modern Greek*, Λονδίνο, Hutchinson 1969. Βλ. και ελλ. μτφρ. Μ. Κονομή, επιμ. Χ. Χαραλαμπίδης με τίτλο *Η ελληνική γλώσσα, μεσαιωνική και νέα*, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαδήμα ²1995.

Umberto Eco, *Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία*, Αθήνα, Νήσος 1994.

Κώστας Ζαφειρόπουλος, *Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία; Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών*, Αθήνα, Κριτική 2005.

Gerard Genette, *Εισαγωγή στο αρχικείμενο*, Μτφρ. Μ. Πατεράκη-Γαρέφη. Αθήνα, Βιβλιοπωλείον της "Εστίας" 2001.

Gerard Genette, *Παλίμψηστα. Η λογοτεχνία δευτέρου βαθμού*, Μτφρ. Β. Πατσογιάννης, Επιμ. Μ. Στεφανοπούλου, Λ. Τσιριμώκου. Αθήνα, MIET 2018.

http://www.greek-language.gr/greekLang/studies/history/thema_19/index.html

Ν.Π. Ανδριώτης, *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας (τέσσερις μελέτες)*. Θεσσαλονίκη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη] 1992.

Γιώργος Μπαμπινιώτης, *Συνοπτική ιστορία της ελληνικής γλώσσας*, Αθήνα, Κέντρο Λεξικολογίας 1985.

Θεωρία και πράξη των εκδόσεων της υστεροβυζαντινής, αναγεννησιακής και μεταβυζαντινής δημόδους γραμματείας, Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου Neograeca Medii Aevi IV, Αμβούργο 28-31.1.1999 (Συμποσιόπουλον), Επιμ. Hans Eideneier, Ulrich Moennig, Νότης Τουφεξής, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2001.

Αλέξης Καλοκαιρινός, *Γλωσσολογία και ποιητική*, Αθήνα, Νήσος 2011.

Κωδικογράφοι, συλλέκτες, διασκευαστές και εκδότες. Χειρόγραφα και εκδόσεις της όψιμης βυζαντινής και πρώιμης νεοελληνικής λογοτεχνίας. Πρακτικά συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στο Ινστιτούτο της Δανίας στην Αθήνα, 23–26 Μαΐου 2002, προς τιμήν των Hans Eideneier και Arnold van Gemert, Επιμ. D. Holton, T. Λεντάρη, U. Moennig, P. Vejleskov. Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2005.

Περικλής Λατινόπουλος, *Τα πρώτα βήματα στην έρευνα. Ένας χρηστικός οδηγός για νέους ερευνητές*, Αθήνα, Κριτική 2010.

Αλέξης Πολίτης, *Υποσημειώσεις και παραπομπές*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2008.

Αλέξης Πολίτης, *Εγχειρίδιο του νεοελληνιστή. Βιβλιογραφίες, λεξικά, εγχειρίδια, κατάλογοι, ευρετήρια, χρονολόγια κ.ά.* (με τη συνεργασία του Τριαντάφυλλου Σκλαβενίτη και της Μαρίας Μαθιουδάκη), 2η επαυξημένη έκδοση, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2011.

ΝΕΦ 702

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (Απαρχές – τέλος του 18^{ου} αιώνα)

ΜΑΥΡΕΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΦ 702	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ 2021-2022
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (ΑΠΑΡΧΕΣ - ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 18ΟΥ ΑΙΩΝΑ): ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ, ΕΚΔΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΩΙΜΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ (1664-1750)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΥΝΕΦ 242 Η ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΑΠΟ ΑΛΛΟ ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/KOM04572/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο

Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Γνώση/κατανόηση και εξοικείωση με την πρωτότυπη παραγωγή του Πρώιμου Διαφωτισμού (1664-1750)

Ανάλυση/ερμηνεία κειμένων θεωρίας, ιστορίας, κριτικής και συγκριτολογικά, με σκοπό την καλύτερη και πολύπλευρη προσέγγιση των ευρύτερα γραμματειακών και ειδικότερα λογοτεχνικών κειμένων του Διαφωτισμού, βάσει παραδειγμάτων ενδεικτικών. Απώτερος σκοπός είναι να εμβαθύνουν στα είδη όχι μόνο κατά την εποχή του Πρώιμου Διαφωτισμού αλλά και σε σχέση όμως με την παλαιότερη παράδοση.

Υλοποίηση/εφαρμογή των υποδομών και τεχνολογιών με αφορμή και την αναζήτηση σε ψηφιακές βιβλιοθήκες, καταλόγους χειρογράφων και βιβλιογραφικές μελέτες και ιστοτόπους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

Και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εισάγει τους φοιτητές σε ειδικότερα θέματα (εκδοτικά, θεωρητικά και ιστορικά) που αφορούν σε μια εν πολλοίς άγνωστη περίοδο.

Αναζήτηση και εντοπισμός χειρογράφων σε καταλόγους.

“Επίσκεψη” ψηφιακών βιβλιοθηκών για εύρεση υλικού. Εξοικείωση με την νέα τεχνολογία.

Γνωριμία με την περίοδο μετά την Άλωση ως και την πρώτη πρώιμη φάση του

Διαφωτισμού (διεπιστημονική προσέγγιση με βάση την Ιστορία).

Προσαρμογή στην ιδιάζουσα γλώσσα της εποχής, ειδικά για τους λόγιους (αρχαϊζουσα, μέση κοινή φαναριώτικη και δημώδης των χειρογράφων και επιστολών ή «Εφημερίδων» [=ημερολογίων]). Διδασκαλία βασικών παλαιογραφικών γνώσεων (με ασκήσεις) ώστε να προσαρμοστούν και σε αυτή την πλευρά της επιστήμης μας.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διάγραμμα του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και εργαλεία. Ιστορικό πλαίσιο έως τον 17ο και κυρίως το άμισό του 18ου αιώνα στην Ευρώπη και τα καθ' ημάς.

Μεθοδολογικά εργαλεία προσέγγισης: αφηγηματικές θεωρίες, ειδολογικές θεωρίες, θεωρία των ιδεών.

2. Παλαιότερα κείμενα Ελληνικά και Ευρωπαϊκά (αναφορά). Κείμενα και είδη από το 1664 ως το 1750.

3. Η ιδεολογία του Διαφωτισμού στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και το λογοτεχνικό υπόβαθρο των συγγραφέων.

4. Ενδεικτικά παραδείγματα που θα εξεταστούν:

- α. Ιατροφιλόσοφοι και κείμενά τους ως δείγματα πρώιμης νεοτερικής σκέψης.
- β. Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος (βίος και έργο). Προσέγγιση κειμένων του και των «εφημερίδων» του αντιπάλου του Καρυοφύλλη
- γ. Νικόλαος Μαυροκορδάτος (βίος και έργο). Προσέγγιση κειμένων του.
- δ. Νεόφυτος, Το Αχούρι
- ε. Πάμπερης, «Επιτετημένη επαρίθμησις».

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως διδασκαλία λόγω πανδημίας με ανταλλαγή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας μέσω της πλατφόρμας του e-class και χρήση του e-class για ενημέρωση και διάθεση σημειώσεων και πλάνου του μαθήματος ή παράθεση χρήσιμων συνδέσμων (links), στους οποίους μπορούν να βρουν υλικό για το μάθημα, αλλά και για μελλοντικά μαθήματα Νέων Ελληνικών. Παράλληλα θα γίνεται κοινή χρήση οθόνης, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να βλέπουν άμεσα τον τρόπο εργασίας στο διαδίκτυο και στα αρχεία του διδάσκοντος.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Αναζήτηση στο διαδίκτυο, εξοικείωση με ηλεκτρονικά μέσα και με ψηφιοποιημένα χειρόγραφα και εκδόσεις παλαιές. Επικοινωνία στο γραφείο και με ηλεκτρονική αλληλογραφία.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα Εβδομάδα 1: Το μάθημα και οι υποχρεώσεις. <u>Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και εργαλεία - Ιστορικό πλαίσιο έως τον 17ο και κυρίως το άμισό του 18ου αιώνα στην Ευρώπη και τα καθ' ημάς.</u> Εβδομάδα 2: <u>Η ιδεολογία του Πρώιμου Διαφωτισμού στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και το λογοτεχνικό υπόβαθρο των συγγραφέων – Παλαιότερα κείμενα Ελληνικά και Ευρωπαϊκά (αναφορά). Κείμενα και είδη από το 1664 ως το 1750.</u> Εβδομάδα 3-4: <u>Ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος (βίος και έργο). Προσέγγιση κειμένων του και των «εφημερίδων» του αντιπάλου του Καρυοφύλλη (η διάλεξη της 3^{ης} εβδομάδας θα γίνει από τον κ. Δ. Τζελέπη)</u>	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου Διάλεξη 3 ωρών και Μελέτη κατ' οίκον της βιβλιογραφίας και κάποιων κειμένων (το υλικό αναρτήθηκε στο e-class) 20 ώρες Διάλεξη 3 ωρών και Μελέτη κατ' οίκον γενικών εγχειριδίων για την εποχή (20 ώρες) Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών και έναρξη Μελέτης κατ' οίκον κειμένων που θα εξεταστούν και της βιβλιογραφίας. 25 ώρες

	Εβδομάδα 5-6: Ο <u>Νικόλαος Μαυροκορδάτος (βίος και έργο)</u> . <u>Προσέγγιση κειμένων του και των κειμένων του αντιπάλου του Μ. Σκένδου.</u>	Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών και έναρξη Μελέτη κατ' οίκον του μυθιστορήματος Φ.Π. και της βιβλιογραφίας. 25 ώρες
	Εβδομάδα 7-8: <u>Ιατροφιλόσοφοι (Ροδοκανάκης, Τιμόνης, Πυλαρινός και Σκένδος) και η επιστημονική κατάρτιση.</u>	Διαλέξεις συνολικά 6 ωρών και έναρξη Μελέτη κατ' οίκον των έργων και της βιβλιογραφίας. 20 ώρες
	Εβδομάδα 9-10: Άλλοι <u>συγγραφείς και έργα</u> . <u>Παρουσίαση μικρών εργασιών</u>	Διάλεξη 3 ωρών και παρουσίαση εργασιών 3 ωρών. Μελέτη κατ' οίκον των έργων και της βιβλιογραφίας. Εκπόνηση εργασιών. 30 ώρες
	Εβδομάδα 11-12: <u>Παρουσίαση μεγάλων εργασιών</u>	Παρουσιάσεις εργασιών 6 ώρες με παρατηρήσεις και συζήτηση. Μελέτη κατ' οίκον των έργων και της βιβλιογραφίας. Εκπόνηση εργασιών. 30 ώρες
	Εβδομάδα 13: <u>Επανάληψη</u> , απορίες και οργάνωση των εργασιών.	Επανάληψη και συζήτηση προβλημάτων για την τελική γραπτή μεγάλη εργασία 3 ώρες και εκπόνηση εργασίας 40 ώρες
	Διαλέξεις Μελέτη κατ' οίκον και εκπόνηση εργασιών	39 ώρες 211 ώρες
	Συνολικός φόρτος μαθήματος:	250ώρες/10 Ects 25 ώρες/ Διδακτ. μονάδα
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	<i>Εξέταση με δύο εργασίες (μία μικρή των 3-4 σελίδων και μία μεγάλη των 12-15 σελίδων με times new roman 12, ενάμισι διάστημα και υποσημειώσεις με times new roman 10 και μονό διάστημα).</i> <i>Λαμβάνεται υπόψη η παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα και οι συζητήσεις (5%), αλλά και οι προφορικές παρουσιάσεις των δύο εργασιών (20%).</i> <i>Απαραίτητη είναι και η συμμετοχή των φοιτητών στις διαλέξεις του Εργαστηρίου Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας</i>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

A. Άρθρα του διδάσκοντος (υποχρεωτικά):

«Νικόλαου Μαυροκορδάτου, Φιλοθέου Πάρεργα: Η μυθοπλαστική εγκυκλοπαίδεια ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση» στον τόμο *Ο ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην εποχή του Διαφωτισμού και στον εικοστό αιώνα. Πρακτικά του Γ' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών (ΕΕΝΣ), Βουκουρέστι 2-4 Ιουνίου 2006*, τ. Α', επιμ. Κ. Δημάδης, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 99-113.

«“Πάρεργον”, “Παίγνιον” και “Διηγηματική εγκυκλοπαίδεια”: Ο “ναρκισσισμός” της νεοελληνικής δημιουργικής πεζογραφίας ως όχημα της πρώιμης νεωτερικότητας (1716–1866)», στα Πρακτικά του Ε΄ Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών: *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014)* (Θεσσαλονίκη 2-5 Οκτωβρίου 2014), τόμ. 2, Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, Αθήνα 2014, 581-597.

«Narration as description of reality in the writings of Alexander Mavrocordatos. From the Past (Preface to *Ιουδαϊκά*) to the Present (letters during the besiege of Belgrade)», στον τόμο Mariana-Dorina Măgărin (coord. ed.), *Studia in Honorem Professoris Jacques Bouchard 73*, Etnous, Βραşov (Romania) 2013, 30-51.

«Μιχαήλ Σκένδος – Νικόλαος Μαυροκορδάτος: οι αντίπαλοι και η διακίνηση κειμένων, λογίων και ιδεών στις αρχές του 18ου αιώνα», *ΚΑΘΕΔΡΑ 3* (No 1-2) 2018, 237-249

«Η “ναρκισσιστική αφήγηση” της πρώιμης νεωτερικότητας και η περιοδολόγηση της ελληνικής δημιουργικής πεζογραφίας», *Πρακτικά του 8ου Συνεδρίου Μεταπτυχιακών Φοιτητών και Υποψηφίων Διδασκτόρων του Τμήματος Φιλολογίας του Ε.Κ.Π.Α., Τόμος Α΄: Βυζαντινή Φιλολογία, Νεοελληνική Φιλολογία*, εκδ. Ε.Κ.Π.Α., Αθήνα 2017, 123-140.

Urban life and landscape depictions as an aspect of Early Modern identity: the turn to "reality" in Enlightenment fiction, στον τόμο: Μαυρέλος Ν. - Συμεωνίδου Π. (επιμ.), *Ταυτότητες, Γλώσσα & Λογοτεχνία: Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου για τα 20 χρόνια λειτουργίας του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δ.Π.Θ., Τόμος Β΄*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης – Εκδόσεις Σαΐτα, Κομοτηνή 2017, 398-412.

«“Φιλόκαλοι περπατητές” και “έμψυχη εικών”: Η πόλη και η θεραπευμένη φύση στον Ν. Μαυροκορδάτο και στον Μοντεσκιέ», στον τόμο: *Ποιητική του Τοπίου. Πρακτικά Συνεδρίου*, τόμ. Α΄, επιμ. Ε. Γαρανούδη-Β. Πάτσιου-Ου. Πολυκανδριώτη, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 2019, 143-162.

«Latinitas Graecorum: Latin language used by Greeks and Greek identity in 17th–18th century texts». Υπό δημοσίευση στον τόμο: Vaiopoulos V. - Deligiannis I. - Pappas V. (eds.), *Post-Byzantine Latinitas. Latin in post-Byzantine Scholarship (1453-1821)*, Brepols Publishers (2020).

«Κωνσταντίνος Ροδοκανάκης. Από τη Musa Metrica στη Musa Rhythmica: ένα δοκίμιο μετρικής του 1721 για τη μετάβαση από τον στίχο με προσωδία στον τονικό με ομοιοκαταληξία», ένθετο Αναγνώσεις, *Κυριακάτικη Αυγή* 18/12/2016. Διαθέσιμο στον ιστότοπο: http://avgi-anagnoseis.blogspot.com/2016/12/blog-post_70.html

«Το αινιγματικό στοιχείο και η “αστυνομική” πλοκή σε προδρομική μορφή: *Φιλοθέου Πάρεργα* (1716) του Ν. Μαυροκορδάτου», στον τόμο: *Αναπαραστάσεις και αποχωρισμοί. Τιμητικός τόμος στη μνήμη της Μάρθας Πύλια*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών, Κομοτηνή 2015, 229-241.

B. Μονογραφίες και Άρθρα σε περιοδικά:

Israel, Jonathan: *Enlightenment contested. Philosophy, Modernity and the Emancipation of man 1670-1752*. Oxford: Oxford University Press 2006.

FUMAROLI Marc 2001, *La Querelle des Anciens et des Modernes*, Gallimard [Παρίσι].

BOUCHARD Jacques 1974, «Les relations épistolaires de Nicolas Mavrocordatos avec Jean Le Clerc et William Wake», *Ο Ερανιστής* 11 (1974), Αθήνα, 67-92.

_____ 1975, «Les lettres fictives de Nicolas Mavrocordatos à la manière de Phalaris: une apologie de l'absolutisme», *Revue des Études Sud-Est Européennes* XIII/2 (1975), 197-207.

_____ 1994, «Ο Νικόλαος Μαυροκορδάτος moraliste», στον τόμο *Ζητήματα ιστορίας των νεοελληνικών γραμμάτων [Θεσσαλονίκη, 10-12 Μαΐου 1990]: αφιέρωμα στον Κ. Θ. Δημαρά / Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών*, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη, 115-122.

_____ 1999, «Επίκριση της Ανατολής και της Δύσης στα *Φιλοθέου Πάρεργα* του Νικόλαου Μαυροκορδάτου», στον τόμο *Ο ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση 1453-*

1981, τ. Α', Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 47-53.

_____ 2001, «Nicolas Mavrocordatos, censeur de la République des Lettres», *Σύγκριση / Comparaison* 12 (Οκτώβριος 2001), 29-33.

_____ 2009, «Défense et illustration de la Frühaufklärung néo-hellénique», στον τόμο *Actes du XXe Colloque international des néo-hellénistes des universités francophones, Université Charles de Gaulle - Lille 3, 24-26 mai 2007*, Éditions Gavrielidès – Presses Universitaires du Septentrion, Athènes - Lille, 258-267.

_____ 2013, «Une encyclopédie dans la bibliothèque des Mavrocordatos (1720)», στον τόμο *Istoria: Utopie, amintire și proiect de viitor, Studii de istorie oferite Profesorului Andrei Pippidi la împlinirea a 65 de ani*, Editura Universității «Alexandru Ioan Cuza», Iași, 117-126.

LIVANIOS Dimitrios (2001), «Pride, Prudence and Fear of God: The Loyalties of Alexander and Nicholas Mavrocordatos (1664-1730)», *Dialogos: Hellenic Studies Review* 7, 1-22.

ΑΘΗΝΗ Στέση - Γιάννης ΞΟΥΡΙΑΣ 2015, *Νεοελληνική γραμματεία 1670-1830*, Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Αθήνα.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτρης Γ. 1980, *Η εμφάνιση της Σχολής του Φυσικού Δικαίου στην «τουρκοκρατούμενη» ελληνική κοινωνία. Η ανάγκη μιας νέας Ιδεολογίας*, Αθήνα.

_____ 1983, *Η εμφάνιση της Σχολής του Φυσικού Δικαίου στην «τουρκοκρατούμενη» ελληνική κοινωνία. Η πρώτη μετακένωση*, Αθήνα.

_____ 1995, *Οι ιδεολογικοί προσανατολισμοί του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως*, Ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν, Αθήνα.

_____ 1999, «Γύρω από τη διαθήκη της Ρωξάνδρας Μαυροκορδάτου (†1684). Νομικά και Φαναριώτικα», *Ο Ερανιστής* 22 (1999), 23-43.

_____ 2003, *Για τούς Φαναριώτες: Δοκιμές έρμηνείας και μικρά αναλυτικά*, Ι.Ν.Ε./Ε.Ι.Ε., Αθήνα.

_____ 1974, «Για την Προϊστορία του Νεοελληνικού Διαφωτισμού. Στοιχεία Φυσιολογίας τον 17^ο αιώνα στην Κωνσταντινούπολη», *Ο Ερανιστής* 11 (1974), 296-310.

ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ Αθανάσιος Ε. 1982, *Οι Έλληνες λόγιοι στη Βλαχία (1670-1714). Συμβολή στη μελέτη της ελληνικής πνευματικής κίνησης στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες κατά την προφαναριωτική περίοδο*, Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου, Θεσσαλονίκη.

ΚΟΝΔΥΛΗΣ Παναγιώτης ³2000, *Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Οι φιλοσοφικές ιδέες*, Θεμέλιο, Αθήνα.

CAMARIANO Nestor 1970, *Alexandre Mavrocordato, le Grand Drogman. Son activité diplomatique (1673-1709)*, Institute for Balkan Studies, Thessaloniki Θεσσαλονίκη.

Τζελέπης Δημήτρης, *Τα Ρωμαϊκά του Αλεξάνδρου Μαυροκορδάτου: Κριτική έκδοση*, Δημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή, Τ.Ε.Φ./Δ.Π.Θ. 2020. Ειδικά το Κεφάλαιο 1 («Ο βίος και το έργο του Αλεξάνδρου Μαυροκορδάτου του εξ Απορρήτων (1641-1709»).

JANOS Damien 2005-2006, «Panaiotis Nicousios and Alexander Mavrocordatos: The rise of the Phanariots and the office of Grand Dragoman in the Ottoman administration in the second half of the seventeenth century», *Archivum Ottomanicum* 23 (2005-2006), 177-196.

Γ. Πηγές:

Μαυροκορδάτος Νικόλαος, *Φιλοθέου Πάρεργα*, εισ./επιμ./μτφ./σχόλια J. Bouchard, μτφρ. εισαγωγής από γαλλικά και **μεταγλώττιση του κειμένου στα Νέα Ελληνικά** Διον. Χατζόπουλος, Δήμος Φιλοθέης-Ψυχικού και Ενορία Ιερού Ναού Αγ. Γεωργίου Νέου Ψυχικού, Αθήνα 2017.

Μαυροκορδάτος Νικόλαος, «Περί γραμμάτων σπουδής και βιβλίων αναγνώσεως», στο: Νικηφόρου Καλλίστου Ξανθόπουλου, *Ερμηνεία εις τους αναβαθμούς της Οκτωήχου*, Τυπογραφείο του Παναγίου Τάφου, Ιεροσόλυμα 1862, νε΄-ξα΄.

[ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ Νικόλαος], *Φιλοθέου Πάρεργα*, Νῦν πρῶτον τυπωθέντα, Παρὰ τῷ Φράντζ Ἄντωνίω Σχραϊμβλ, Ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας 1800.

ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ Ἀλέξανδρος 1804, *Επιστολάριον εκ διαφόρων εραμισθέν και τυπωθέν Πατριαρχεύοντος του Παναγιωτάτου και Θειοτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου Κυρίου Κυρίου Καλλινίκου...*, Ἐν τῷ του Πατριαρχείου της Κωνσταντινουπόλεως Τυπογραφείῳ.

_____ 1879, *Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου του εξ απορρήτων Επιστολαί Ρ'.* Εκδέδονται επιστασία Θ. Λιβαδά, Τύποις του Αυστροουγγρικού Λόυδ, Τεργέστη.

_____ 2010, *Αναπνευστικόν ὄργανον της κυκλοφορίας του αίματος ἤτοι περί κινήσεως και χρείας των πνευμόνων: Πραγματεία φιλοσοφικοϊατρική*, εισ./επιμ. Δ. Καραμπερόπουλος, μτφ. Σ. Παπαπολυχρονίου, Αθ. Σταμούλης, Αθήνα.

Προκοπίου Δημήτριος 1722, «Demetrii Procorii, macedonis Moschorolita, Επιτετημένη Επαρίθμησις των κατά τον παρελθόντα αἰῶνα λογίων Γραικών και περί τινων εν τῷ νυν αἰῶνι ανθούτων», στο: Fabricii Io. Alberti, *Bibliothecae Graecae librum undecimum* [=τόμ. 11], εκδ. Theodori Christofori Felginer, Αμβούργο 1722, 769-808.

Μαυροκορδάτος Νικόλαος, *Περί Καθηκόντων Βίβλος/Liber de Officiis*, Λειψία 1722.

ΖΕΡΛΕΝΤΗΣ Περικλής 1890-1891, «Ἰωάννου Καρυοφύλλου Εφημερίδες», *Δελτίον της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας* 3 (1890-1891), 293-315.

ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ Ἀλέξανδρος 1716, *Ἱστορία Ἱερά: Ἦτοι, τα Ιουδαϊκά· Κατ' επιτομήν συγγραφέντα Παρὰ του Ευσεβεστάτου, Ἐκλαμπροτάτου, και Σοφωτάτου, Αὐθέντου Κυρίου, Κυρίου, Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου του Μεγάλου Λογοθέτου της του Χριστού Μεγάλης Ἐκκλησίας, και εξ Απορρήτων της Κραταιάς Βασιλείας των Οθωμανών. Και διά δαπάνης του Ευσεβεστάτου, και Ὑψηλοτάτου Αὐθέντου, και Ἡγεμόνος πάσης Ουγγροβλαχίας, Κυρίου, Κυρίου, Ἰωάννου Νικολάου Βοεβόδα του Σοφωτάτου Υιού αυτού. Νεωσί τυπωθέντα, Ἐν τη Σεβασμία Μονή των Ἁγίων Πάντων, Ἀρχιερατεύοντος του Πανιερωτάτου, και Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου Κυρίου Ανθίμου του εξ Ἰβηρίας, Προς το διανέμεσθαι δωρεάν τοις Ευσεβεσί διά ψυχικήν αυτών σωτηρίαν. Επιμελεία και διορθώσει του Λογιωτάτου Κυρ Ἰωάννου του Ποστελνίκου, Ἐν Βουκουρεστίῳ.*

_____ 1805, *Φροντίσματα τοῦ ἐκλαμπροτάτου αἰοιδίμου Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τοῦ ἐξ ἀπορρήτων. Νῦν πρῶτον τύποις ἐκδοθέντα, ἀναλώμασι τοῦ ὑψηλοτάτου και εὐσεβεστάτου Αὐθέντου και Ἡγεμόνος πάσης Μολδοβλαχίας Κυρίου Κυρίου Ἀλεξάνδρου Κωνσταντίνου Μουρούζη Βοεβόδα.* Ἐν τη Ἑλληνική Τυπογραφία Γεωργίου Βενδότη, Ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας.

_____ 1909, «Ἱστορία Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου 1682-1687», στον τόμο E. Hurmuzaki, *Documente privatoare la istoria Românilor*, τ. XIII, επιμ. Α. Παπαδόπουλος-Κεραμεύς, Βουκουρεστί, 1-43.

ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ Νικόλαος 1885, «Ἐκ των του Νικολάου Βοεβόδα Μαυροκορδάτου [ἀτίτλο ποίημα]» και «Διάλογος κατά της μεμνηυίας αξινης, της παραχωρήσει Θεοῦ εξαρχούσης των εν τη

Βασιλευούση κηφώνων», επιμ. Α. Παπαδόπουλος-Κεραμεύς και Ι. Σακελλίων αντίστοιχα, *Δελτίον Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας*, τ. 2 (1885), 450-451 και 451-458.

_____ 1909, «Εγχειρίδιον ἐν ᾧ γινώμαι καὶ φροντίσματα περὶ ἥθη καὶ πολιτείαν» στον τόμο Ε. Hurmuzaki, *Documente privatoare la istoria Românilor*, τ. XIII, επιμ. Α. Παπαδόπουλος-Κεραμεύς, Βουκουρέστι, 463-504.

_____ 1909, «Εγχειρίδιον ἐν ᾧ γινώμαι καὶ φροντίσματα περὶ ἥθη καὶ πολιτείαν» στον τόμο Ε. Hurmuzaki, *Documente privatoare la istoria Românilor*, τ. XIII, επιμ. Α. Παπαδόπουλος-Κεραμεύς, Βουκουρέστι, 463-504.

Κομνηνός Υψηλάντης Α., *Αθανασίου Κομνηνού Υψηλάντου εκκλησιαστικών και πολιτικών των εις δώδεκα: ήτοι τα μετά την άλωση (1453-1789) / (Εκ του χειρογράφου ανεκδότου της ιεράς μονής του Σινά)*, Εκδίδοντος Αρχιμ. Γερμανού Αφθονίδου Σιναΐτου, Τυπογρ. Ι. Α. Βρεττού, Εν Κωνσταντινουπόλει 1870.

ΝΕΦ 703
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (19^{ος} – 21^{ος} ΑΙΩΝΑΣ)

ΒΟΥΛΓΑΡΗ ΣΟΦΙΑ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΦ 703	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ 2021-2022
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ/ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ 19 ^{ΟΣ} -21 ^{ΟΣ} ΑΙ.: Η «ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑ» ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ- ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΌΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/KOM04506/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.   Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α   • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Στο πλαίσιο του σεμιναριακού αυτού μαθήματος θα κάνουμε μια προσπάθεια να

ξαναδιαβάσουμε την πολιτική/κοινωνική ποίηση της μεταπολεμικής περιόδου υπό το πρίσμα της περίπλοκης σχέσης ποίησης-πράξης, λογοτεχνίας-ιδεολογίας, παραίτησης-συμμετοχής, μελαγχολίας-ελπίδας, σε συσχετισμό αφενός με την παλαιότερη συζήτηση περί «ποίησης της Ήττας» (δεκαετία του 1960) αφετέρου με την πρόσφατη αναμόχλευση της έννοιας της «Αριστερής μελαγχολίας» (Traverso 2016). Θα διερευνηθεί η υπόθεση ότι η «Αριστερή μελαγχολία», ως έννοια πολύπλευρη και αμφίσημη, στην οποία αντανακλάται η ιστορία της Αριστεράς σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η αμφιταλάντευση της αριστερής κουλτούρας μεταξύ πένθους και ελπίδας, παρελθόντος και μέλλοντος, μνήμης και οραματισμού, μπορεί να προσφέρει ένα πιο χρήσιμο ερμηνευτικό εργαλείο για τη μελέτη της ποίησης της λεγόμενης «καθημαγμένης» γενιάς (Αναγνωστάκης, Πατρίκιος, Κατσαρός, Αλεξάνδρου, Λειβαδίτης) μέσα στο πλαίσιο της ελληνικής τραυματικής μεταπολεμικότητας.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα:

- Γνωρίζουν τα δεδομένα και τα ζητούμενα της συζήτησης γύρω από την «αριστερή μελαγχολία» και την «ποίηση της ήττας»
- Γνωρίζουν τα βασικά γνωρίσματα της μεταπολεμικής πολιτικής ποίησης στην Ελλάδα στις διασυνδέσεις της με την ιστορία της ελληνικής Αριστεράς
- Είναι σε θέση να αξιολογούν τη σημασία της ιστορικής συγκυρίας και των πολιτικών ζυμώσεων για τη διαμόρφωση και την εξέλιξη της πολιτικής ποίησης
- Κατανοούν και μπορούν να εξηγούν την ποιητική της πρώτης και της δεύτερης μεταπολεμικής γενιάς μέσα στο κοινωνικό πλαίσιο
- Είναι εξοικειωμένοι με το ποιητικό και κριτικό έργο συγκεκριμένων ποιητών
- Είναι σε θέση να εφαρμόζουν τη θεωρία περί «αριστερής μελαγχολίας» σε συγκεκριμένα κείμενα, διακρίνοντας συγκλίσεις, αποκλίσεις και αποχρώσεις.
- Είναι σε θέση να κάνουν αυτόνομη έρευνα, να αναζητούν βιβλιογραφία και να συντάσσουν επιστημονική εργασία πάνω σε συγκεκριμένο θέμα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Περί «αριστερής μελαγχολίας»
2. Η συζήτηση γύρω από την «ποίηση της ήττας»
3. Για την ιστορία της μεταπολεμικής Αριστεράς

4. Η μεταπολεμική «πολιτική/κοινωνική» ποίηση 5. Βύρων Λεοντάρης: ποίηση και κριτική 6. Μανόλης Αναγνωστάκης: ποίηση/πράξη 7. Ο Μανούσος Φάσσης και η αριστερή μελαγχολία 8. Τίτος Πατρίκιος 9. Μιχάλης Κατσαρός 10. Άρης Αλεξάνδρου 11. Τάσος Λειβαδίτης 12. Ποίηση του 1960 & 1970 13. Ανακεφαλαίωση-συμπεράσματα

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση του Διαδικτύου για παρουσιάσεις και πληροφορίες και powerpoint για παρουσιάσεις Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	10
	Διαδραστική διδασκαλία	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας για τα σεμινάρια	50
	Προετοιμασία προφορικών παρουσιάσεων	20
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας για την εργασία	60
	Συγγραφή εργασίας	80
	Σύνολο	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα: ελληνικά Διαμορφωτική μέθοδος Γραπτή εργασία (70%) Προφορική παρουσίαση (30%)	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη βασική βιβλιογραφία :

- Traverzo, E. (2017). *Αριστερή μελαγχολία. Η δύναμη μιας κρυφής παράδοσης (από τον 19^ο στον 21^ο αιώνα)* (Νίκος Κούρκουλος, μτφρ.). Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.
- Λεοντάρης, Β. (1963). «Η ποίησης της ήττας». *Επιθεώρηση Τέχνης*, τχ. 18.
- Λεοντάρης, Β. (2001). *Κείμενα για την ποίηση*. Αθήνα: Νεφέλη.
- Ιλίνσκαγια Σόνια, *Η μοίρα μιας Γενιάς - Συμβολή στη μελέτη της μεταπολεμικής πολιτικής ποίησης στην Ελλάδα*, Αθήνα: Κέδρος, 2007.
- Μέντη Δώρα (1995) *Μεταπολεμική πολιτική ποίηση. Ιδεολογία και ποιητική*, Αθήνα: Κέδρος